

Ο Γέροντας της αγάπης της συγγνώμης και της διακρίσεως (Αλέξανδρος Χριστοδούλου, Θεολόγος)

/ [Πεμπτούσια](#)

Η εποχή μας και ο σημερινός πολιτισμός δυστυχώς έχει απομακρυνθεί από το όραμα και την αναζήτηση της αγιότητας. Η ορθόδοξη πίστη όμως στηρίζεται στην παρουσία των αγίων. Χωρίς αυτούς η Εκκλησία μας οδεύει προς την εκκοσμίκευση. Φυσικά όπως γνωρίζουμε από την Αγία Γραφή «Άγιος» είναι μόνο ο Θεός και η αγιότητα πηγάζει από την σχέση μας με Αυτόν, άρα η αγιότητα είναι θεοκεντρική και όχι ανθρωποκεντρική. Η αγιότητα του ανθρώπου εξαρτάται από τη δόξα και τη χάρη του Θεού και από την ένωσή του με Αυτόν και δεν οφείλεται στις αρετές του. Ο αγιασμός προϋποθέτει την ελεύθερη θέληση του αγιασμένου. Όπως αναφέρει ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, ο άνθρωπος προσφέρει μόνο την προαίρεσή του. Χωρίς αυτήν δεν ενεργεί ο Θεός. Και ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός επαναλαμβάνει ότι αποδίδουμε τιμή στους αγίους «ως ενωθέντας Θεώ κατά προαίρεσιν και τούτον δεξαμένους ένοιικον και τη τούτου μεθέξει γεγονότας χάριτι, όπερ αυτός εστί φύσει». Οι άγιοι δεν επιζητούν να δοξαστούν, αλλά να δοξάσουν τον Θεό, γιατί αγιότητα σημαίνει μετοχή και κοινωνία στην αγιότητα του Θεού.

Πηγή της αγιότητας στην ορθόδοξη Εκκλησία είναι η Θεία Ευχαριστία. Κοινωνώντας τον μόνον άγιο, τον Ιησού Χριστό, γινόμαστε άγιοι. Τα «άγια», το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, δίνονται «τοις αγίοις», στα μέλη της Εκκλησίας προς κοινωνία. Η αγιότητα ακολουθεί την Θεία Κοινωνία. Οι ασκητικοί αγώνες των Οσίων, δεν είναι σκοπός αλλά μέσον, που οδηγεί στον σκοπό που είναι η ευχαριστιακή κοινωνία, η τελειότερη και πληρέστερη ένωση με τον μόνον άγιο. Στην Κυριακή προσευχή, το «Πάτερ ημών», βλέπουμε να συνδέεται ο αγιασμός με τη Βασιλεία του Θεού. Ζητούμε να έλθει η Βασιλεία Του στον κόσμο, ώστε όλοι οι άνθρωποι να δοξολογούν τον Θεό και να μετέχουν στην αγιότητα και τη δόξα Του, αυτό που ονομάζουμε θέωση.

Η Βασιλεία του Θεού και η θέωση των αγίων είναι μια αιώνια προέκταση της Θ. Λειτουργίας μέσα στο χώρο και τον χρόνο, όπως γράφει ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής. Οι άγιοι μετέχοντας στη Θ. Ευχαριστία γίνονται θεοί κατά χάριν, έχουν όμως την συνείδηση ότι «έχουν τον θησαυρόν εν οστρακίνοις σκεύεσιν» και βλέπουν «εν εσόπτρω και εν αίνιγματι» και αναμένουν και προσδοκούν πότε θα ανοίξει η πύλη του ουρανού να δουν τον Θεό «καθώς εστί». Ο αγώνας τους εναντίον των παθών και των δαιμόνων είναι συνεχής και πιστεύουν ότι όλοι οι άλλοι θα πάνε στον Παράδεισο εκτός από αυτούς. Αναγνωρίζουν την μηδαμινότητα και την αναξιότητά τους, δεν πιστεύουν στην ηθικότητα και αξιοσύνη τους και με την ταπείνωση που βιώνουν, βλέπουν τους άλλους ως αγίους,

ιδιαίτερα όταν τους αποδίδουν τιμές. Αυτό οφείλεται στην αγάπη που είναι η μόνη που δεν θα καταργηθεί στη Βασιλεία του Θεού.

Δείγμα της αγάπης προς τον Θεό είναι ο προσωπικός τους αγώνας για να τηρούν τις εντολές Του. Η υπακοή στο θέλημα του Θεού καθαρίζει τον άνθρωπο από τα πάθη και ετοιμάζει τον τόπο να κατασκηνώσει η Χάρη. Το ασκητικό και μαρτυρικό φρόνημα χαρακτήριζε όλους τους αγίους. Η άσκηση είναι, κατά τον Άγιον Ισαάκ, η μητέρα του αγιασμού «εξ ου γεννάται η πρώτη γεύσις της αισθήσεως των μυστηρίων του Χριστού». Ή όπως λέει ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής «Ο Άγιος δι' εκουσίου νεκρώσεως, αρνηθείς πάντα τα κακά και τα πάθη... ξένον εαυτόν του βίου και παρεπίδημον παρέστησε, κόσμω τε γαρ και σώματι και ταις εξ αυτών επαναστάσεσι γενναίως μαχόμενος... αδούλωτον εαυτώ εφύλαξεν της ψυχής το αξίωμα».

Ένα τέτοιο δοχείο της χάριτος, κατοικητήριο του Αγίου Πνεύματος, μία από τις σπουδαιότερες και αγιασμένες μορφές των ημερών μας, πολύ μεγάλη Γεροντική και οσιακή μορφή, γνήσιος φίλος του Θεού ήταν ο Γέροντας Ιάκωβος Τσαλίκης.

Ήταν ζωντανή ενσάρκωση του ευαγγελίου, έχοντας ως προορισμό τον αγιασμό του. Από μικρό παιδί του άρεσαν οι προσευχές, πήγαινε στα διάφορα εξωκκλήσια, άναβε τα καντήλια και προσευχόταν στους αγίους. Σ' ένα εξωκκλήσι του χωριού του, επανειλημμένως αξιώθηκε, να μιλήσει με την Αγία Παρασκευή. Υπάκουσε στην κλήση του Θεού που του έγινε από μικρό παιδί, απαρνήθηκε τον εαυτό του και σήκωσε τον σταυρό του Χριστού μέχρι την τελευταία του αναπνοή. Το 1951, πήγε στη Μονή του Οσίου Δαβίδ του Γέροντος, όπου τον υποδέχτηκε με θαυμαστό τρόπο ο ίδιος ο Όσιος.

(συνεχίζεται)